

Předmluva	17
Úvodem	19
<i>K písemným pramenům</i>	32
Letopisy a kroniky	32
Historicko-zeměpisná díla	37
Hagiografie a biografie	38
Právní prameny	43
Listiny a listy	45

I. Hospodářský a společenský život středoevropských Slovanů v 6. — 11. stol.

1. <i>Území a lid</i>	49
2. <i>Rozvoj zemědělství, řemesel a obchodu. Hradiska Velké Moravy</i>	55
Lov a lesy; rybolov; včelařství; chov dobytka; rolnictví (dvojpolí a trojpolí), jednotky hospodaření; rádlo/aratrum parvum či slavicum, iugerum parvum — pluh/aratrum či iugerum magnum — lán/mansus sclavonicus, hoba slavanica; nářadí a nástroje; způsob obdělávání; zelinářství, ovocnářství a vinařství. Řemesla: rudnictví a hutnictví, kovářství, hrnčářství, textilní, kožedělná a dřevoobráběcí řemesla, stavitelství, výroba kostěných a rohovinových předmětů, šperkařství. Obchod. Opevněná sídliště a hrady — hradiska.	
3. <i>Společenská struktura Slovanů ve střední Evropě</i>	103
Územní vesnická obecina a její přežitky; svobodní a polosvobodní; poddaní, způsob znevolnění; otroci; velmoži, vlastnictví; beneficia.	
4. <i>Politické a správní zřízení, stát a právo</i>	130
Primitivní předstátní formace, kmenová a územní knížectví; vicináty (dekanie, opole — župy) vikari-	

áty — knížectví a hrabství; předstátní a státní útvary — vévodství, království; vévoda, král; družiny; knížata, župané. Soudy a právo, zákoníky; daně; vojsko.

5. <i>Křesťanství a církev</i>	155
Pohanství; christianisace a vývoj církevní organizace	

II. Přehled politických dějin Slovanů ve střední Evropě v 6. — 11. stol.

1. <i>Slované v prvních stoletích středověku</i>	169
Slovanské osídlení střední Evropy	169
Sámova říše a Avaři	173
2. <i>Západní Slované a Franská říše v 8. a v 1. polovině 9. stol.</i>	180
Obodrité, Veleti, Srbové a Čechy v 8. a na počátku 9. stol.	180
Moravané a Franská říše koncem 8. a na počátku 9. stol.	186
Vznik Velké Moravy	189
Polabsko-pobaltští Slované a Čechy v polovině 9. stol.	191
3. <i>Velkomoravský stát a Blatensko</i>	197
Morava a Východofranské království v polovině 9. stol.	197
Blatensko v 2. třetině 9. stol.	203
Snahy o zabezpečení politické samostatnosti Velké Moravy a byzantská mise	205
Obhájení samostatnosti velkomoravského státu proti Východofranské říši a znovuzřízení panonského arcibiskupství	219
Vnitropolitická krize na Moravě	223
4. <i>Velkomoravská říše</i>	228
Obnova politické samostatnosti Velké Moravy a její církevní organizace	228

áty — knížectví a hrabství; předstátní a státní útvary — vévodství, království; vévoda, král; družiny; knížata, župané. Soudy a právo, zákoníky; daně; vojsko.

5. <i>Křesťanství a církev</i>	155
Pohanství; christianisace a vývoj církevní organizace	

II. Přehled politických dějin Slovanů ve střední Evropě v 6. — 11. stol.

1. <i>Slované v prvních stoletích středověku</i>	169
Slovanské osídlení střední Evropy	169
Sámova říše a Avari	173
2. <i>Žápadní Slované a Franská říše v 8. a v 1. polovině 9. stol.</i>	180
Obodrité, Veleti, Srbové a Čechy v 8. a na počátku 9. stol.	180
Moravané a Franská říše koncem 8. a na počátku 9. stol.	186
Vznik Velké Moravy	189
Polabsko-pobaltští Slované a Čechy v polovině 9. stol.	191
3. <i>Velkomoravský stát a Blatensko</i>	197
Morava a Východofranské království v polovině 9. stol.	197
Blatensko v 2. třetině 9. stol.	203
Snahy o zabezpečení politické samostatnosti Velké Moravy a byzantská mise	205
Obhájení samostatnosti velkomoravského státu proti Východofranské říši a znovuzřízení panonského arcibiskupství	219
Vnitropolitická krize na Moravě	223
4. <i>Velkomoravská říše</i>	228
Obnova politické samostatnosti Velké Moravy a její církevní organizace	228

V. Historický význam Velké Moravy 372

Chrestomatie k dějinám západních Slovanů v 6.—11. stol. . . . 377
Resumé 412
Великая Моравия и славяне Средней Европы 412
Great Moravia and the Slavs of Central Europe 425
Chronologický přehled 438
Hlavní bibliografie 449
Rejstříky 466